

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

50e ZITTINGSPERIODE
BUITENGEWONE ZITTING 1999
DINSdag 28 SEPTEMBER 1999

BEKNOPT VERSLAG VAN DE OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

C 6 SOCIALE ZAKEN

OCHTEND EN NAMIDDAG

INHOUD

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN – C 6

INTERPELLATIES EN VRAGEN

– Interpellaties van de heren **Jo Vandeurzen** en **Koen Bultinck** tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over de uitgavenontsporingen in de ziekteverzekering (nrs. 24 en 56)

Sprekers : de heren **Jo Vandeurzen**, **Koen Bultinck**, **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen, **Jef Valkeniers**, mevrouw **Annemie Van de Casteele** en de heer **Luc Goutry**

1

– Vraag van mevrouw **Greta D'Hondt** tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over de voordelen van het globaal financieel beheer (nr. 5)

Sprekers : mevrouw **Greta D'Hondt** en de heer **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

3

– Vragen van de heren **Danny Pieters**, **Koen Bultinck** en mevrouw **Annemie Van de Casteele** tot de minister van Sociale zaken en Pensioenen over de facturatiemethode van sommige ziekenhuizen (nr 9, 73 en 94).

Sprekers : de heren **Danny Pieters**, **Koen Bultinck**, mevrouw **Annemie Vande Casteele** en de heer **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

4

– Vraag van de heer **Jo Vandeurzen** tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over het Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers (nr. 14)

Sprekers : de heer **Jo Vandeurzen** en **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

6

– Vraag van mevrouw **Trees Pieters** tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over het voorschrijfgedrag van de artsen (nr. 57)

Sprekers : mevrouw **Trees Pieters** en de heer **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

6

– Vraag van de heer **Hubert Brouns** tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over de kinderbijslag voor kinderen van grensarbeiders (nr. 61)

Sprekers : de heren **Hubert Brouns** en **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

7

– Vraag van de heer **Luc Goutry** tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over de vervroegde oppensioenstelling van ambtenaren (nr. 63)

Sprekers : de heren **Luc Goutry** en **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

8

– Vraag van mevrouw **Greta D'Hondt** tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over de dienstencheques (nr. 31)

Sprekers : mevrouw **Greta D'Hondt** en mevrouw **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

8

– Vraag van de heer **Paul Timmermans** tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over wachtuitkeringen (nr. 44)

Sprekers : de heer **Paul Timmermans** en mevrouw **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

9

– Vraag van mevrouw **Trees Pieters** tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen" (nr. 58)

Sprekers : mevrouw **Trees Pieters** en mevrouw **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

10

– Vraag van mevrouw **Trees Pieters** tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over de schijnzelfstandigen (nr. 59)

Sprekers : mevrouw **Trees Pieters** en mevrouw **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

11

Het Beknopt Verslag geeft een samenvatting van de debatten
Het volledig verslag verschijnt in de Parlementaire Handelingen

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

OPENBARE VERGADERING

DINSDAG 28 SEPTEMBER 1999

OCHTEND EN NAMIDDAG

VOORZITTER :

de heer **Joos WAUTERS**

De vergadering wordt geopend om 10.25 uur.

INTERPELLATIES EN VRAGEN

UITGAVENONTSPORINGEN IN DE ZIEKTEVERZEKERING

– *Interpellatie van de heer Jo Vandeurzen tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de geraamde uitgavenontsporingen in de ziekteverzekering" (nr. 24)*

– *Interpellatie van de heer Koen Bultinck tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "uitgavenontsporingen in de ziekteverzekering" (nr. 56)*

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Er wordt verwacht dat het tekort in de ziekteverzekering, oorspronkelijk geschat op 3 à 4 miljard, uiteindelijk zal oplopen tot 15 miljard. Zoals steeds is de geneesmiddelensector verantwoordelijk voor dit tekort.

Het verzekeringscomité van het Riziv heeft een budgettair voorstel gedaan van 506 miljard, maar de Algemene Raad heeft voor een lager bedrag geopteerd : 500 miljard. Wat is hiervan aan ?

De voorbije jaren werden er al heel wat maatregelen aangekondigd om het tekort in de ziekteverzekering binnen de perken te houden. Ik stel echter vast dat er zich toch nog altijd een structureel probleem voordoet.

Deze uitdaging is een eerste test voor de minister. Er moeten haalbare maatregelen genomen worden. Er moeten prioriteiten gesteld worden. Het budget moet beheers-

baar blijven : welke maatregelen kunnen daartoe genomen worden ? Zal er een evaluatie van het financieringsmechanisme komen ? Hoe zit het met de financiële situatie van de gezondheidszorg ? Kunnen er structurele maatregelen worden genomen voor de financiering van geneesmiddelen ? Zal de minister gebruik maken van de middelen die gedurende de vorige regeerperiode werden aangereikt om de uitgaven te beheersen ? Het systeem moet kritisch worden doorgelicht.

De heer **Koen Bultinck** (Vl. BLOK) : De berichten die begin september in de pers verschenen over het tekort in de ziekteverzekering zijn alarmerend : het tekort zou tot viermaal groter zijn dan oorspronkelijk geschat. Vandaag verschijnen in *De Standaard* dan weer andere cijfers.

Kan de minister meedelen of de tekorten die het ABVV signaleert in de sector van de ziekteverzekering overeenkomen met de gegevens van de minister ? Zo ja, kan de minister me een gedetailleerd overzicht geven van de diverse tekorten in de verschillende sectoren van de ziekteverzekering ?

Zijn alle gewesten ongeveer gelijkmatig verantwoordelijk voor deze tekorten ?

Welke beleidsmaatregelen denkt de minister te nemen om eindelijk eens realistische begrotingen op te maken met betrekking tot de volledige ziekteverzekering ? Blijkbaar

zal de aanpassing van de toegelaten groeinorm tot 2,5 procent ruimschoots onvoldoende zijn.

Kan de minister me de resultaten meedelen van de besparingsmaatregelen met betrekking tot de ziekteverzekering die destijds genomen werden door de vorige regeringen-Dehaene ? Zijn deze zogenaamde besparingen al dan niet uitgevoerd ?

Overweegt de minister nieuwe besparingen om de tekorten te verhelpen ? Komen een aantal nieuwe initiatieven van deze regering ter discussie, zoals extra geld voor de chronisch zieken, optrekken van de minimumlonen, wanneer eigenlijk blijkt dat er hiervoor geen geld voorhanden is ?

De heer **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen (*in het Nederlands*) : De recente berichten in de pers omtrent de tekorten in de geneeskundige verzorging moeten worden genuanceerd en verbeterd. De cijfers over de begroting 1999 waren gebaseerd op cijfers van de maand juni.

Volgens de meest recente technische ramingen van het Riziv zou het tekort in 1999 vier à vijf miljard bedragen. De berichten in de pers steunden op een extrapolatie van het stijgingsritme van de uitgaven dat werd vastgesteld in de eerste drie maanden van 1999.

Wanneer we het uitgavenritme van de eerste drie maanden van 1999 vergelijken met de eerste drie maanden van 1998, dan vergelijken we een periode zonder lineaire besparingsmaatregelen met een periode waarin de lineaire besparingsmaatregelen van 1997, met name de vermindering van de tarieven met 2 procent en 3 procent, nog steeds effect sorteren ; de eerste drie maanden van 1998 bevatten inderdaad in hoofdzaak facturen voor uitgevoerde prestaties in 1997. Het hoge stijgingsritme van de eerste maanden in 1999 is in de daaropvolgende maanden snel gaan dalen. Naarmate in de vergelijkingsbasis van 1998 meer normale maanden voorkomen, dit wil zeggen maanden waarin vooral prestaties uitgevoerd in 1998 worden gefactureerd, daalt het stijgingspercentage van de uitgaven in 1999. De eerste ramingen waren bijgevolg iets te pessimistisch.

De verwachte overschrijdingen situeren zich vooral in de sector van de geneesmiddelen. In mindere mate verwacht men ook overschrijdingen in een aantal kleinere sectoren, zoals kinesitherapie, verpleegkundigen en logopedie.

In het verleden zijn er op het gebied van de geneesmiddelen heel wat maatregelen aangekondigd, maar ze waren niet altijd realistisch. Bovendien werden sommige maatregelen niet uitgevoerd. Ik wil haalbare maatregelen die ook worden uitgevoerd.

De vooropgestelde groei van 1,5 procent is duidelijk te krap. Om te komen tot 2,5 procent moet echter de wet worden gewijzigd.

Er is geen plaats voor pessimisme inzake het vaststellen van een realistische begrotingsdoelstelling. Het zopas door de algemene raad goedgekeurde doel voor het jaar 2000, te weten 500, 7 miljard, vertrekt van het cijfer van 1999 en herneemt alle exogene factoren tegen hun reële kost op kruissnelheid ; daarenboven wordt voor het eerst toepassing gemaakt van een reële groeinorm van 2,5 procent en wordt de gezondheidsindex toegepast. De begrotingsnorm voor het jaar 2000 omvat aldus een stijging met 5 procent ten opzichte van de norm voor 1999.

Deze norm laat ruimte voor het financieren van nieuwe behoeften, zoals het forfait van terminale patiënten, de betere vergoeding van de borstprothesen, de financiering van de dagverzorgingscentra, nieuwe maatregelen voor chronische patiënten, enzovoort. Uiteraard vergt het respecteren van zo een uitgavennorm ook een streng beleid inzake de beheersing van de uitgaven en nieuwe besparingsmaatregelen.

Er is dus nood aan een besparing van een zevental miljard ten aanzien van de technische raming. Ik kan vandaag nog niets zeggen over de besparingsmaatregelen, maar er zal wel nog sprake zijn van lineaire maatregelen. Ik denk hierbij onder meer aan de verderzetting van de heffing van 4 procent op de omzet van de farmaceutische industrie.

Ik zal de in de regeerverklaring voorgestelde maatregelen ten aanzien van de chronische patiënten ten volle respecteren, ook wat de timing betreft.

Ik vrees dat ik in de nabije toekomst mijn toevlucht zal moeten nemen tot lineaire maatregelen. In de komende jaren zijn echter structurele maatregelen noodzakelijk.

In ons land wordt meer uitgegeven dan in onze buurlanden op het vlak van geneesmiddelen, maar de terugbetaling gebeurt trager.

Op het vlak van de prijs zijn er al heel wat inspanningen geleverd, maar de oudere producten zijn vaak nog duurder dan in onze buurlanden.

Een ander probleem betreft de markt van de generieken die onvoldoende ontwikkeld is. Daartoe worden thans initiatieven genomen, onder meer inzake het voorschrijfgedrag. We zullen ook zorgen voor een vluggere erkenning en terugbetaling van generieken.

Zo zal de terugbetaling van een geneesmiddel voortaan worden beslist bij ministerieel besluit en niet langer bij KB.

De consumptie van geneesmiddelen moet dringen worden beheerst.

De regering heeft in de voorbije regeerperiode veel tijd en energie moeten besteden aan Pharmanet. Na het nemen van vele obstakels is Pharmanet eindelijk operationeel geworden. Dankzij Pharmanet hebben alle huisartsen feedback gekregen over hun individueel voorschrijfprofiel en

zullen binnenkort de LOK'S in staat zijn om een evaluatie te maken van het voorschrijfgedrag.

Ik besef dat de ingezamelde informatie via Pharmanet moet worden verbeterd. Ik meen daarom dat er absolute prioriteit moet worden gegeven aan de realisatie van de zogenaamde unieke piste inzake Pharmanet : deze piste moet het mogelijk maken om de bestaande statistische gegevens te koppelen aan factuur – en patiëntgegevens, zodat enerzijds de feedback aan de artsen kan worden verfijnd met anonieme patiëntgegevens en zodat anderzijds de remgelden inzake geneesmiddelen kunnen worden geregistreerd door de ziekenfondsen met het oog op hun opname in de sociale en fiscale franchise.

Inzake het voorschrijfgedrag van geneesmiddelen is er bijgevolg nood aan een ernstige mentaliteitswijziging. Daar aan zal worden gewerkt.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Natuurlijk is het hier behandelde probleem veel te ruim en te complex om in zo'n rudimentair debat te behandelen. De minister zal het hoofd moeten bieden aan een reusachtig budgettair probleem. De CVP beseft dit en is niet van plan terzake een negatieve oppositie te voegen.

Ik stel vast dat de budgettaire discussie inzake de ziekteverzekering momenteel in de grootste verwarring verloopt. De actoren spreken mekaar tegen.

Het antwoord van de minister biedt nauwelijks iets nieuws. De vraag is of we in deze sector eindelijk ook zullen uitvoeren wat werd afgesproken. De uitdaging zal steeds groter worden, ondermeer vanwege de vergrijzing. Een verhoging van de groei tot 2,5 percent ten gevolge van exogene factoren is wellicht niet realistisch. We zijn heel bezorgd. We hopen dat de budgettaire maatregelen geloofwaardig zullen zijn. We vrezen echter het ergste.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : De vorige regering heeft voor 4,1 miljard frank aangekondigde maatregelen niet genomen. De CVP had daarvoor moeten zorgen. We zijn blij dat de groeinorm wordt opgetrokken tot 2,5 percent. We mogen echter niet te veel rekenen op de exogene factoren. De nomenclatuur moet permanent worden doorgevoerd. Zou het niet beter zijn dat de registratie op Europees vlak gebeurt ? Dat is goedkoper en het gaat vlugger.

De minister stuurt aan op een partnership met de geneesheren. Dat is een goede zaak. Pharmanet registreert echter niet de geneesmiddelen die worden voorgeschreven aan de universiteiten. Het zijn vooral de specialisten in de universitaire ziekenhuizen die een belangrijk voorschrijfgedrag aan de dag leggen. Ook zij moeten bewust worden gemaakt van de budgettaire weerslag van hun voorschrijfgedrag.

Bovendien zou men de studenten geneeskunde moeten wijzen op het feit dat elk voorschrift dat ze aan de patiënt geven in feite een cheque is ten laste van de gemeenschap.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU-ID) : Ik ben ontgoocheld over de wijze waarop de begroting wordt aangepakt. Men heeft niet de moed na te gaan of er binnen de bestaande budgetten bijsturingen mogelijk zijn. Er moeten gezondheidsdoelstellingen worden vooropgesteld. Daartoe moeten de bevoegdheden inzake gezondheidszorg op één niveau worden samengebracht.

Een serieuze discussie over het geneesmiddelenbeleid is noodzakelijk. De apothekers moeten bij het beleid betrokken worden. Er is te weinig controle op het geneesmiddelengebruik in de ziekenhuizen.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Tijdens de vorige regeerperiode werd over deze problematiek al uitvoerig gedebatteerd. Maar dat is ondertussen wel al een tijdje geleden. Het is wellicht tijd voor een nieuw debat ter zake.

De minister kondigt een aantal substantiële besparingen aan. Het is aan de raden deze hoger te ramen, omdat in werkelijkheid de resultaten altijd magerder uitvallen dan in de raming.

De inspanningen voor de chronisch zieken mogen niet inhouden dat wat met de ene hand wordt gegeven met de andere hand wordt weggenomen.

Als de geneesheren beloofd worden voor correct voorschrijfgedrag, mogen de andere acteurs in de medische sector niet uit het oog worden verloren.

De **voorzitter** : We zullen die suggestie van de heer Goutry onderzoeken.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Ik stel voor dat het reglement wordt aangepast. Het gaat niet op dat de minister antwoordt vooraleer de leden het woord hebben genomen.

De **voorzitter** : Dat moet u via uw fractie regelen. Ik stel ook voor dat we een structureel debat zouden houden over het rapport-Jadot en over het gebruik van geneesmiddelen.

Het incident is gesloten.

FINANCIËLE VOORDELEN VAN HET GLOBAAL FINANCIËEL BEHEER

Vraag van mevrouw Greta D'Hondt tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de financiële baten die het "globaal financieel beheer" opgeleverd heeft voor de sociale zekerheid van de werknemers sinds de invoering ervan" (nr. 5)

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : De RSZ heeft sinds 1994 de opdracht gekregen het globaal financieel beheer van de sociale zekerheid te verzekeren en de doorzichtigheid en de efficiëntie van de financiering ervan te bevorderen.

Sedert de invoering van het globaal financieel beheer worden de bijdragen aan de sociale zekerheid, de andere financieringsmiddelen die voorheen deel uitmaakten van het Fonds voor financieel evenwicht en de staatstussenkost globaal beheerd.

Dit globaal beheer wil een grotere transparantie in de hand werken, maar moet ook een structureel financieel voordeel opleveren.

Kan de minister een overzicht geven van de financiële baten die het globaal financieel beheer sinds de invoering opgeleverd heeft voor de sociale zekerheid van de werknemers?

De heer **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen (*in het Nederlands*) : Het globaal beheer leidt tot reëel financieel voordeel. Het dagelijks thesauriebeheer is uitgegroeid tot een belangrijk onderdeel van de financieringspolitiek. Een gedetailleerd overzicht van het thesauriebeheer wordt gegeven in de kwartaalverslagen voorgelegd aan het Beheerscomité van de sociale zekerheid.

De erin uitgewerkte teksten en grafieken betreffen de evolutie van het saldo van de rekening van de RSZ-Globaal Beheer, de evolutie van de rentevoeten en de door de RSZ genomen opties voor de verschillende lenings- of beleggingsverrichtingen.

Zoals uit die documenten blijkt, wordt via het actief thesauriebeheer elke dag heel wat geld gewonnen.

Zoals reeds gemeld, ligt het in de bedoeling van de RSZ-Globaal Beheer een studie te wijden aan de louter financiële voordelen van de globalisering van de middelen en de hiermee gepaard gaande actieve financierings- en beleggingspolitiek op korte termijn. De studie zal dus betrekking hebben op een periode van vijf jaar werking.

In de loop van het derde kwartaal 1998 werden de reserves van sommige instellingen van sociale zekerheid ter beschikking gesteld van de RSZ-Globaal Beheer, ten belope van 24 miljard.

Het Beheerscomité van de Sociale Zekerheid besliste die overgedragen reserves afzonderlijk te houden en op langere termijn te beleggen in instrumenten van de schuld van de overheid. Om een zo hoog mogelijke opbrengst te bekomen werd geopteerd voor een discretionair beheer van de reserves en werd de portefeuille verdeeld over vier grote financiële instellingen geselecteerd op basis van objectieve criteria.

Dit project is verwezenlijkt kunnen worden door de centralisering van de middelen bij de RSZ-Globaal Beheer.

Voor de leningen met hoge intrestvoet aangegaan zowel door de RSZ als door het Riziv werd door het Beheerscomité van de Sociale Zekerheid in zijn vergadering van 18 juni 1998 beslist om een herziening ervan bij de betrokken bank aan te vragen.

De lening van de RSZ werd herschikt aan een zeer gunstige intrestvoet na betaling uiteraard van een afkooppremie.

De herschikking van de lening van het Riziv echter is in onderhandeling.

Ten slotte moet er nog aan herinnerd worden dat het Beheerscomité van de Sociale Zekerheid pas eind 1995 werd ingesteld en dus werkelijk in functie is getreden in het begin van het jaar 1996 en dat zowel het beheer van de reserves als dat van de leningen slechts in de loop van het jaar 1998 aan de RSZ-Globaal Beheer werd toevertrouwd door het Beheerscomité van de Sociale Zekerheid van de werknemers.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Het is aan te raden te gelegener tijd terug te komen op deze problematiek. De Kamer moet dan wel de gelegenheid krijgen alle cijfers van het globaal financieel beheer in te kijken. Dat spaart ons de moeite hiervoor de minister te moeten interpelleren.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

FACTURATIEWIJZE VAN SOMMIGE ZIEKENHUIZEN

– *Vraag van de heer Danny Pieters tot de minister van Sociale zaken en Pensioenen over de "creatieve facturatiwijze" die sommige ziekenhuizen blijken te hanteren naar aanleiding van de zorgen bij bevalling* (nr. 9)

– *Vraag van de heer Koen Bultinck tot de minister van Sociale zaken en Pensioenen over "de onnodige onderzoeken die voorafgaand aan de bevalling in een aantal ziekenhuizen worden uitgevoerd"* (nr. 73)

– *Vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de facturering in de ziekenhuizen en de beschikbaarheid van de minimale klinische gegevens"* (nr. 94)

De heer **Dany Pieters** (VU-ID) In *De Standaard* van 14-15 augustus 1999 wordt melding gemaakt van de resultaten van een studie van de Landsbond der Onafhankelijke Mutualiteiten houdende een analyse van de factureringsgegevens van haar leden die bevallen zijn in een kraamkliniek tussen 1 oktober 1995 en 31 december 1996. Hieruit blijken zeer grote, niet objectief verklaarbare, verschillen inzake de ECG's, de vectocardiogrammen en de thoraxradiografieën die tijdens een verblijf in een ziekenhuis naar aanleiding van een geboorte uitgevoerd werden. Ook wordt in de pers melding gemaakt van een brief die de Landsbond dienaangaande aan de minister gericht zou hebben.

De creatieve facturatiwijze die sommige ziekenhuizen zouden hanteren naar aanleiding van de zorgen bij bevalling, zou slechts de top van een ijsberg van misbruik en

oneigenlijk gebruik van de gelden van de ziekteverzekering kunnen inhouden.

Dient het onderzoek van de Landsbond der Onafhankelijke Ziekenfondsen als niet deugdelijk of irrelevant terzijde geschoven te worden ? Zoniet, welke gevolgen wil de minister aan de resultaten vastknopen ? Hoe kan verklaard worden dat de Riziv-diensten, belast met controletaken, de situatie niet tijdig onderkennen ? Zijn er indicaties dat de problemen van creatieve facturatie zich niet voordoen naar aanleiding van andere medische zorgen ? Welke maatregelen zal de regering nemen om meer doorzichtigheid te brengen in de financiering van de ziekenhuizen ?

De heer **Koen Bultinck** (VL. BLOK) : De in de pers verschenen cijfers inzake de dure en onnodige onderzoeken die in sommige ziekenhuizen worden uitgevoerd, onder meer voorafgaand aan bevallingen, zijn onthutsend. De ziekteverzekering en de patiënten moeten natuurlijk voor deze dure facturen opdraaien.

Kan de minister deze cijfers bevestigen ? Zo ja, zijn er verschillen tussen de gewesten vast te stellen ?

Worden er stappen ondernomen om de financiering van de ziekenhuizen transparanter te maken ? Waarom worden de gehanteerde criteria niet alle meegedeeld aan de ziekenhuizen ?

Worden er maatregelen getroffen om de patiënt beter te beschermen tegen dergelijke overbodige onderzoeken ?

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU-ID) : Ik wilde deze zaak opentrekken naar de Volksgezondheid, maar nu blijkt dat de minister van Sociale Zaken zal antwoorden.

Blijkbaar vreest men elke federalisering van de gezondheidszorg en wil men alles onder Sociale Zaken houden.

In een aantal gevallen werd teveel gefactureerd en voor een gedeelte ook teruggevorderd. Daarom zou het ook nuttig zijn een aantal nomenclaturen te schrappen.

Zal er een onderzoek worden doorgevoerd ? Wat zal er gebeuren met de beschikbare klinische gegevens ? Zullen die worden gepubliceerd ? Is het juist dat die niet gepubliceerd mogen worden omwille van de kruispuntbank ? Wat is het standpunt van de minister ? Is het niet eenvoudiger het budget van de verpleegdagprijs over te hevelen naar het Riziv ?

De heer **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen (*in het Nederlands*) : De aangehaalde cijfers verwijzen naar een persmededeling van de Landsbond der onafhankelijke ziekenfondsen. Zijn onderzoek is te algemeen en te beperkt, maar legt wel de vinger op een ernstig probleem.

Over de juistheid van de gegevens kan ik me niet uitspreken. Het is de taak van de overheid dergelijke cijfers te valideren.

Er is nood aan transparante informatie. Hiertoe moeten we de pathologiegegevens en de facturatiegegevens per ziekenhuisverblijf kunnen koppelen. Per pathologie of pathologiegroep kan dan worden nagegaan wat elk ziekenhuis factureert aan het Riziv. Deze maatregel werd al door de vorige regering genomen.

Er werd nu binnen de ziekenhuizenoverlegstructuur een technische cel opgericht, bemand door ambtenaren van het Riziv en Volksgezondheid. Deze cel zal de gekoppelde cijfers moeten verwerken en analyseren en geregeld een rapport opstellen voor de bevoegde ministers, voor de overlegstructuur en voor de Algemene Raad van het Riziv.

De pathologiegegevens moeten per verblijf worden ingebracht door de administratie van Volksgezondheid ; de financiële gegevens moeten per verblijf worden ingebracht door de ziekenfondsen, via het Riziv. Op vraag van het Riziv zullen de financiële gegevens slechts om de twee jaar worden ingebracht. Om die reden werd ook bepaald dat de ministers van Sociale Zaken en Volksgezondheid deze per verblijf gekoppelde gegevens rechtstreeks kunnen opvragen bij de ziekenhuizen. Op dit moment wordt bij alle ziekenhuizen, bij wijze van test, een opvraging gedaan van pathologiegegevens en financiële gegevens, gekoppeld per verblijf, voor het jaar 1996. Deze rechtstreekse opvraging moet de technische cel in staat stellen om enige ervaring op te doen in de analyse van deze gekoppelde gegevens. Momenteel hebben meer dan 80 percent van de ziekenhuizen hun gegevens medegedeeld. Deze koppeling van pathologiegegevens en financiële gegevens voor eenzelfde ziekenhuisverblijf en de vergelijking ervan tussen ziekenhuizen is uniek in de wereld.

Ik wens tijdens deze regeerperiode prioriteit te verlenen aan de transparantie van de gegevens én om de kwaliteit te bevorderen én om de uitgaven te beheersen.

Op het vlak van de farmaceutica bestaat er al een overlegstructuur. De nomenclatuur moet herijkt worden. Ik zal middelen vrijmaken voor wetenschappelijk onderzoek terzake. Mevrouw Aelvoet en ikzelf zullen samen om advies vragen, om misverstanden te vermijden. Een begeleidingsinstantie is verantwoordelijk voor de koppeling van de gegevens. Ik heb een advies gevraagd over de openbaarheid van de verstrekte gegevens. Pal Mal is een ingewikkeld systeem, maar het functioneert goed. Goed werkende ziekenhuizen krijgen 70 percent meer, slecht werkende 70 percent minder.

De heer **Danny Pieters** (VU-ID) : Dit onderzoek heeft op zijn minst een vermoeden van fraude aan het licht gebracht. Waarom worden dan de bevoegde controleinstanties niet ingeschakeld in plaats van te wachten op een structurele verbetering van het systeem ?

De heer **Koen Bultinck** (VL. BLOK) : Ik blijf me vragen stellen rond de kwetsbaarheid van de patiënt bij al die on-

derzoeken. Overweegt de regering maatregelen voor een betere bescherming van de patiënt ?

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU-ID) : Als we de statistieken in verband met de pre-bevallingsonderzoeken onder ogen nemen, moeten we vaststellen dat onze bevolking niet echt gezond te noemen is.

Ik vind de aangekondigde koppeling van onderzoeks- en facturatiegegevens een goede zaak, maar ik vrees dat ze nog niet onmiddellijk voor morgen is. Ik verwijs naar de lange lijdensweg van Pharmanet.

Ik stel ten slotte vast dat de "performante" ziekenhuizen – toeval of niet – allemaal Franstalig zijn. Is hier weer geen sprake van bijkomende transfers ?

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

NATIONAAL PENSIOENFONDS VOOR MIJNWERKERS

Vraag van de heer Jo Vandeurzen tot de minister van Sociale Zaken over "de overheveling van het personeel van het Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers" (nr. 14)

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Het Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers werd afgeschaft met uitwerking op 1 januari 1999. Het telde op die datum 142 personeelsleden, onder wie 101 statutaire personeelsleden.

Tijdens de vorige legislatuur antwoordde Minister De Galan op parlementaire vragen dat de overheveling van het personeel van het hoofdbestuur naar het Rijksinstituut voor ziekte – en invaliditeitsverzekering en naar de Rijksdienst voor sociale zekerheid zou starten op 1 maart 1999. Bij herhaling werden vragen gesteld over het lot van de personeelsleden tewerkgesteld in de Voorzorgskassen. Het personeel vreest dat het zal worden overgeplaatst orden naar Brussel. Bij herhaling werd aangedrongen op het inzetten van de personeelsleden, tewerkgesteld in de Voorzorgskassen, in gedecentraliseerde diensten van het Riziv.

Is er ondertussen een plan opgesteld waaruit blijkt op welke wijze het personeel, tewerkgesteld in de Voorzorgskassen, in de toekomst verder tewerkgesteld zal worden ?

Is er intussen voldoende onderzocht of er mogelijkheden zijn om deze personeelsleden verder tewerk te stellen in gedecentraliseerde diensten ?

Kan de minister bevestigen of er overhevelingen van personeel in het vooruitzicht worden gesteld ?

De heer **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen (*in het Nederlands*) : De personeelsleden van het hoofdbestuur, die thans nog op het Stefanieplein zijn tewerkgesteld, worden in de loop van november tewerkgesteld in de centrale diensten.

Wat de personeelsleden van de Voorzorgskassen betreft, werd overeengekomen dat de mensen die wensen overge-

plaatst te worden naar het hoofdbestuur in Brussel, begin januari 2000 kunnen worden geaffecteerd.

De andere mensen blijven in de kassen tot einde 2000. In Luik en Charleroi zal het werk opnieuw in evenwicht worden gebracht na het vertrek van sommige personeelsleden. Bovendien onderzoekt de administratie de mogelijkheid om enkele personeelsleden van de kassen over te hevelen naar de provinciale diensten van het Riziv in Henegouwen, Luik en Limburg.

De administratie zal tevens onderzoeken op welke manier de personeelsleden met een zeer goede kennis van informatica met het centrum voor informatica van het Riziv zullen kunnen samenwerken, natuurlijk in aanvaardbare werkomstandigheden.

Ondertussen werd op 4 augustus 1999 een vergadering belegd met de administrateur-generaal van de Rijksdienst voor Pensioenen, om te onderzoeken op welke manier de personeelsleden van de kassen die voor de RVP werk verrichten aan die instantie zouden kunnen worden toegewezen.

In de schoot van de RVP zal een werkgroep, samengesteld uit specialisten van die instelling en van de kassen, voorstellen uitwerken.

Bovendien zal de administratie onderzoeken op welke wijze bepaalde vormen van mobiliteit zullen kunnen worden doorgevoerd voor de personeelsleden, die in hun vroegere betrekking geen taken meer zullen moeten verrichten.

Over deze aangelegenheid vindt regelmatig overleg plaats in de schoot van het BOC, in aanwezigheid van de syndicale vertegenwoordiging van de betrokken personeelsleden.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Ik begrijp dat de aangekondigde onderhandelingen resultaat moeten opleveren, maar dat er voorlopig nog niet al te veel "beweegt".

Voorzitter : Het incident is gesloten.

VOORSCHRIJFGEDRAG VAN DE ARTSEN

Vraag van mevrouw Trees Pieters tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het voorschrijfgedrag van de artsen" (nr. 57)

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Ik ben het met u eens dat een rationeler voorschrijfgedrag van artsen ten goede komt aan meerdere partijen en in het bijzonder aan de patiënten. Uw voorstel om de artsen die in het verleden een minder rationeel voorschrijfgedrag hebben vertoond en die nu hun werk correct doen financieel te belonen is een kaakslag voor de artsen die steeds blij gaven van een efficiënt voorschrijfgedrag. Zij worden dus tweemaal gestraft : door in het verleden minder te hebben voorgeschreven, hebben zij minder inkomsten verworven. Bo-

vendien gaan de financiële incentives aan hun neus voorbij.

Is die manier van belonen wel deontologisch verantwoord ? Is het niet de taak van de arts een correct voorschrijfgedrag aan de dag te leggen, zonder daarvoor extra te worden beloond ?

Een tweede gevaar inzake het geneesmiddelengebruik betreft het bestellen van geneesmiddelen via internet. Geneesmiddelen die normalerwijze enkel aan de hand van een voorschrift kunnen verkregen worden, kunnen via internet besteld worden. Hier rijst een groot gevaar voor de volksgezondheid, want naast de hoge kostprijzen van de geneesmiddelen, is er ook het probleem van de garantie of men wel de juiste geneesmiddelen krijgt. Bovendien derft de overheid hierdoor inkomsten.

Welke oplossing stelt u voor om deze praktijken in de toekomst te voorkomen ?

De heer **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen (*in het Nederlands*) : Ik heb nooit gezegd dat artsen die voorheen te veel hebben voorgeschreven en bijgevolg fraudeerden, nu gaan beloond worden omdat ze doen wat ze moeten doen. Dat is een deductie vanwege mevrouw Pieters.

Veel of minder geneesmiddelen voorschrijven heeft trouwens geen rechtstreekse financiële impact voor de arts. Wellicht heeft een "soepele" arts iets meer succes bij de patiënten.

Ik heb naar aanleiding van de interpellaties van de heren Vandeuren en Bultinck al uitgebreid verwezen naar mijn plannen inzake het rationeel voorschrijfgedrag. Ik heb ter zake heel wat ideeën, maar die moeten budgettair worden getoetst.

De problematiek van het bestellen van niet-erkende geneesmiddelen via internet is inderdaad zorgwekkend. Ik zal, samen met mijn collega van Volksgezondheid, maatregelen nemen.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Ik dank de minister voor dit antwoord.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

KINDERBIJSLAG VOOR GRENSARBEIDERS

Vraag van de heer **Hubert Brouns** tot de minister van Sociale Zaken over "de kinderbijslag voor kinderen van grensarbeiders" (nr. 61)

De heer **Hubert Brouns** (CVP) : Op 22 april keurde de Kamer het wetsontwerp houdende fiscale en andere bepalingen goed. In artikel 18 wordt bepaald dat onder bepaalde voorwaarden de werknemer die in Frankrijk werkt en in België woont recht heeft op kinderbijslag voor het eerste kind en voor kinderen ouder dan 20 jaar die deel uit-

maken van het gezin. In artikel 19 wordt bepaald dat onder bepaalde voorwaarden de werknemer die in Nederland werkt en in België woont recht heeft op kinderbijslag voor kinderen vanaf 18 jaar die deel uitmaken van het gezin. De tekst van deze bepalingen werd gepubliceerd in het *Staatsblad* van 4 juni 1999.

Totnogtoe zijn er nog geen uitvoeringsbesluiten hierover verschenen.

Aangezien vele gezinnen van grensarbeiders met een fors inkomensverlies te kampen hebben vanwege het wegvallen van de kinderbijslag, lijkt het me aangewezen om hier dringend werk van te maken.

Wanneer zullen deze uitvoeringsbesluiten worden gepubliceerd ? Wat

is de inhoud van deze besluiten ? Vanaf wanneer zal het recht op kinderbijslag ingaan ?

De heer **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen (*in het Nederlands*) : Het probleem van de kinderbijslag van grensarbeiders moet worden geregeld.

De aangehaalde wetswijziging door artikel 18 van de wet houdende fiscale en andere bepalingen van 4 mei 1999 beoogde dat in bepaalde gevallen aan een grensarbeider in Nederland of Frankrijk, voor wiens kinderen geen kinderbijslag kan worden toegekend door deze landen, Belgische kinderbijslag zou worden toegekend.

Het doel van deze wetswijziging is zeer lovenswaardig en komt tegemoet aan de sociale verzuchtingen van deze grensarbeiders. Deze wetswijziging blijkt echter wel vatbaar voor kritiek. De belangrijkste kritiek bestaat erin dat een ontoelaatbare discriminatie wordt geschapen tussen grensarbeiders tewerkgesteld in Nederland of Frankrijk en grensarbeiders tewerkgesteld in een ander land van de Europese unie.

Teneinde een aanvechting van een dergelijke discriminatie te voorkomen, lijkt het aangewezen deze wetswijziging zelf ongedaan te maken, temeer daar een dergelijke wetswijziging juridisch niet echt noodzakelijk was om eerder genoemde rechten tot stand te brengen. Immers, via artikel 102 §1, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders kan de Koning, op voorstel van het beheerscomité van de Rijksdienst voor werknemers, deze Rijksdienst belasten met het toekennen van kinderbijslag aan categorieën van behartigenswaardige gevallen die hij bepaalt.

Na grondig onderzoek heeft mijn administratie een voorontwerp van koninklijk besluit uitgewerkt, dat het oorspronkelijk doel van eerdervermelde wetswijziging tracht te verwezenlijken, zonder dat hierdoor discriminaties worden ingebouwd. Dit impliceert dat de oorspronkelijke doelgroep zou dienen te worden verruimd. Dit heeft echter ook vanzelfsprekend gevolgen op financiële vlak.

Ik zal het alternatief van de RKW onderzoeken en een oplossing voorstellen.

De heer **Hubert Brouns** (CVP) : Dit is een duidelijk antwoord. De minister zegt terecht dat de wetswijziging een aantal nadelen vertoont. Zonder die wetswijziging zouden de betrokkenen echter elk jaar opnieuw afhankelijk gebleven zijn van een beslissing van de bevoegde minister.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

VERVROEGDE OPPENSIOENSTELLING VAN AMBTENAREN

Vraag van de heer Luc Goutry tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de vervroegde oppensioenstelling bij ambtenaren en de aflevering van een officieel attest" (nr. 63)

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Ambtenaren die door de Administratieve Gezondheidsdienst (AGD) definitief ongeschikt worden verklaard voor elke functie, voldoen aan de voorwaarden om toegelaten te worden tot het definitief voortijdig pensioen, volgens artikel 11 van het koninklijk besluit van 18 januari 1974 betreffende het statuut van het rijkspersoneel.

Een probleem hierbij is dat bij deze dienst geen aanvraag kan worden gedaan voor een attest van invaliditeit van minstens 66 procent.

Meestal wordt dan verwezen naar de medische sectie van de dienst voor gehandicapten, van hetzelfde ministerie van Sociale Zaken, waar dan een nieuwe aanvraag ter vaststelling van het percentage invaliditeit moet gebeuren. De looptijd van een dergelijke aanvraag bedraagt bijna 1 jaar.

Nochtans lijkt het evident dat via een verbinding tussen de pensioencommissie openbare dienst en de medische dienst van de dienst tegemoetkomingen voor gehandicapten, dit attest van minstens 66 procent, zonder een bijkomend dossier, geneeskundig onderzoek, wachttijd en kosten, zou moeten kunnen worden afgeleverd.

We menen dat op dit vlak en in het kader van de vereenvoudiging van de overheidsadministratie een belangrijke vereenvoudiging mogelijk is.

Zijn de bevoegde ministers op de hoogte van dit probleem ? Wat zullen zij ondernemen om dergelijke toestanden te vereenvoudigen en zoveel mogelijk tot een "eenheidsdossier" te komen ?

De heer **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen (*in het Nederlands*) : De Administratieve Gezondheidsdienst mag aan vroegtijdig gepensioneerde ambtenaren geen attesten afleveren waaruit eventueel moet blijken dat de persoon voor minstens 66 procent invalide is. De wet van 26 juni 1992 verbiedt dit inderdaad.

Nu wordt gewerkt met het begrip "graad van verlies van zelfredzaamheid", die een beoordeling inhoudt op een schaal van 0 tot 18.

Wat moeten betrokkenen dan doen ? Er werd een Enige Medische Dienst opgericht die de uitreiking van officiële attesten inzake de uitkeringen aan gehandicapten coördineert. Daartoe wordt een medisch onderzoek gedaan, ten minste indien de betrokkene nog niet over een geldig attest beschikt.

De termijn om een attest te krijgen, inclusief het medisch onderzoek, bedraagt maximaal 4,9 maanden.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : De aflevertermijn is in de praktijk toch iets langer.

Is het niet aangeraden zoveel mogelijk administratieve rompslomp te vermijden en geen onderzoeken over te doen ? Dat zou het leven van betrokkenen toch iets gemakkelijker maken.

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : Ook in het verleden was dit niet evident. Het attest van de administratie Gezondheidszorg kon alleen gebruikt worden voor de pensioenen.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Een en ander heeft te maken met het probleem van de medische evaluaties. We zouden van gedachten moeten kunnen wisselen met de verantwoordelijken uit de sector. Zo kunnen bepaalde knelpunten aan het licht worden gebracht.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

– *De commissievergadering wordt geschorst om 12.20 uur.*

– *Zij wordt hervat om 14.35 uur*

VRAGEN

DE DIENSTENCHEQUES

Vraag van mevrouw Greta D'Hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de dienstencheques" (nr.31)

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : De minister zou van plan zijn het recente stelsel van de dienstencheques aan te passen. Het KB van 26 maart 1999 voorzag in een zesmaandelijks evaluatie van het stelsel, dat erop gericht was zwart werk wit te maken. Het grote succes van de maatregel maakte een tweede bedrag van 200 miljoen noodzakelijk.

Volgens de media zou de minister in september beslissen over de mogelijke verlenging van de maatregel, op basis van het effect op de tewerkstelling. De evaluatieperiode was uiteraard zeer kort. Nog volgens de media zou een eventuele verlenging enkel kunnen mits een aantal aanpassingen.

Zal de voorziene evaluatie binnenkort beschikbaar zijn ? Kan de minister het rapport in deze commissie toelichten en kunnen wij het hier bespreken ? Welke aanpassingen zal zij voorstellen ? Engageert de minister zich ertoe geen wijzigingen door te voeren zolang het rapport hier niet besproken is ? Zal zij zolang ook de financiering van dit stelsel blijven verzekeren ?

Mevrouw **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid (*In het Nederlands*) : De wet van 26 maart 1999 vormt de basis voor het stelsel van de dienstencheques. De verdere uitwerking, met name ook het uit te geven bedrag, werd overgelaten aan de Koning.

Het ging om een experiment, dat vorm kreeg in het KB van 26 maart 1999. Het gaat om een tijdelijk besluit, dat geldt tot 31 maart 2001 en voorziet in een zesmaandelijks evaluatierapport.

De 200 miljoen waarin aanvankelijk werd voorzien was reeds na twee maanden uitgeput en een bijkomende enveloppe van 200 miljoen moest ter beschikking worden gesteld. Om verdere budgettaire ontsporingen te voorkomen schorste ik de mogelijkheid om zich als gebruiker in te schrijven vanaf eind juli. Het beheerscomité van de RVA ging akkoord met een bijkomende overheveling van 135 miljoen, om al wie al ingeschreven was de mogelijkheid te geven van het stelsel gebruik te maken.

De eventuele voortzetting van de maatregel is grotendeels afhankelijk van het effect op de werkgelegenheid. De RSZ en de RVA werd gevraagd daaromtrent alle nuttige elementen over te maken.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Ik trek twee conclusies.

Eén : om alle aangegane engagementen na te komen zal de RVA – naast het eerdere budget van 400 miljoen – voor bijkomende middelen moeten zorgen.

Op korte termijn mogen wij het evaluatierapport verwachten. Pas na de bespreking hiervan in deze commissie zal de minister aanpassingen overwegen en doorvoeren.

Heb ik dat goed begrepen ?

Minister **Laurette Onkelinx** (*in het Nederlands*) : Ja.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

WACHTUITKERINGEN

Vraag van de heer Paul Timmermans tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de toekenning van wachtuitkeringen aan jonge werkzoekenden die sociale promotie cursussen volgen" (nr. 44)

De heer **Paul Timmermans** (Ecolo-Agalev) : Mijn vraag dateert van voor de voorstelling van het banenplan voor jongeren door de minister. Misschien kunnen sommige maatregelen die in het plan zijn opgenomen, bepaalde problemen oplossen.

Van sommige jongeren die onder de toepassing van artikel 36 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 vallen, wordt de uitkering geschorst onder het voorwendsel dat zij niet beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt.

Een aantal jongeren volgen echter cursussen om niet bij de pakken te blijven zitten, en het bewijs dat zij niet beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt zou moeten worden geleverd door de RVA, die uitgaat van het vermoeden dat zij terzake niet beschikbaar zijn.

Hoe interpreteert de regering die bepaling ?

Mevrouw **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid (*in het Frans*) : Krachtens artikel 36 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering moeten jonge werkzoekenden, om recht te hebben op een wachtuitkering, o.a. alle activiteiten in het kader van een studie-, leertijd- of opleidingsprogramma die het recht op wachtuitkeringen openen evenals alle activiteiten in het kader van een studie met volledig leerplan, hebben stopgezet. Na het beëindigen van de voormelde activiteiten en vóór de uitkeringsaanvraag moeten zij ook een stage, de zogenaamde "wachttijd", hebben volbracht.

Voor het vervullen van de wachttijd worden onder meer de dagen in aanmerking genomen waarop de jonge werknemer werkzoekende is, als zodanig is ingeschreven en beschikbaar is voor de arbeidsmarkt.

De dagen waarop een werkzoekende lessen volgt, worden dus ook in aanmerking genomen voor de vervulling van de wachttijd, op voorwaarde dat het niet gaat om studies die het recht op wachtuitkeringen openen (studies met volledig leerplan) en dat de jongere beschikbaar blijft voor de arbeidsmarkt.

Het onderwijs van sociale promotie organiseert tegenwoordig studies waarvan de cursussen of stages overdag kunnen plaatsvinden, gespreid worden over verscheidene jaren en bekroond worden met een getuigschrift waarmee een diploma kan worden bekomen dat in bepaalde gevallen gelijkwaardig is aan het diploma in volledig leerplan.

Tijdens de wachttijd of een periode van vergoede werkloosheid kan men zonder probleem onderwijs van sociale promotie volgen waarvan de lessen en activiteiten na 17 uur en op zaterdag plaatsvinden. De wachttijd wordt dan beschouwd als volwaardig vervuld, het recht op een uitkering blijft behouden.

Tevens kan onderwijs van sociale promotie van het korte type gevolgd worden (minder dan één academiejaar). Ook dit heeft geen invloed op de geldigheid van de wachttijd. Wanneer een werkzoekende evenwel gedurende de wachttijd, aansluitend op zijn basisstudie, een studie hervat waarvan de lessen of de stages overdag plaatsvinden en gespreid zijn over meer dan één academiejaar, beschouwt de RVA de betrokkene als nog steeds "studerend".

Die normen zijn niet absoluut. Elke aanvraag wordt individueel beoordeeld.

De RVA beoogt de herinschakeling van werklozen op de arbeidsmarkt, maar wil tegelijk het oneigenlijk gebruik van werkloosheidsuitkeringen en discriminatie van bepaalde categorieën studenten voorkomen.

We zullen de komende maanden bekijken of die begrippen niet gewijzigd moeten worden.

De heer **Paul Timmermans** (Ecolo-Agalev) : Toch vind ik dat het beheerscomité van de RVA die bepaling te restrictief toepast, aangezien het ervan uitgaat dat de jongere zijn studie sinds ten minste twee jaar moet hebben beëindigd of sinds één jaar volledig uitkeringsgerechtigd werkloos moet zijn om een opleiding te kunnen volgen.

Het beste bewijs van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt, zoals bepaald bij artikel 56, § 1, van het voormelde koninklijk besluit, wordt geleverd als men de werkzoekende in kwestie een baan aanbiedt en die baan vervolgens al dan niet wordt aangenomen !

Ik kan het voorbeeld geven van studenten die avondschool volgden. Om bepaalde redenen werden de lessen echter verplaatst en overdag gegeven. Die jongeren hebben hun uitkering verloren, terwijl ze dus eigenlijk ingeschreven waren voor een avondcursus !

Minister **Laurette Onkelinx** (in het Frans) : U weet dat ik goede hoop heb om de werkgelegenheid voor jongeren te zien evolueren. We zullen zien of we deze kwestie niet tegelijk kunnen aanpakken.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

PLAATSELIJKE WERKGELEGENHEIDSAGENTSCHAPPEN

Vraag van mevrouw Trees Pieters tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over de "evaluatie van de werking van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen" (nr.58)

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : De plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's) kregen een wettelijk kader in 1994. Uit een jaarlijks onderzoek van het NCMV blijkt een aantal knelpunten. Eén op vier werklozen blijkt niet geïnteresseerd, de wachtlijsten van geïnteresseerde gebruikers groeien. De uitgaven van de PWA's stijgen, maar ook de winst neemt toe. Daarnaast zijn er misbruiken, zoals bijklussen in het zwart.

Dient niet te worden nagegaan waarom sommige werklozen niet wensen in te gaan op het PWA-aanbod ? Kan als alternatief een opleiding worden aangeboden ?

Vijfentwintig procent van de winst gaat naar de inrichting van opleidingen. Kan deze winst verder worden aangewend om het opleidingsaanbod te verruimen ? Een deel

van de winst zou naar de RVA kunnen worden overgeheveld, bijvoorbeeld om de dienstencheques te financieren.

Ten slotte zou een sluitend controlesysteem moeten worden ingevoerd, teneinde zwartwerk uit te sluiten.

Minister **Laurette Onkelinx** (In het Nederlands) : De volgorde voor de toewijzing van de PWA-activiteiten aan werklozen en bestaansminimumtrekkers is dwingend vastgelegd in de rondzendbrief van 1 juli 1994.

Eerst is er het wederzijds akkoord tussen de werkloze en de gebruikers. Vervolgens zijn er de volgende vier categorieën : de ambtshalve ingeschreven langdurige werklozen die zich opgegeven hebben als vrijwilliger, de voornamelijk oudere langdurige werklozen die niet beschikbaar moeten zijn voor de arbeidsmarkt en die zich vrijwillig hebben inschreven in het PWA, de niet-langdurig werklozen, die al in een PWA werkt en tussen 1 januari 1992 en 30 april 1994 en die zich vrijwillig inschreven en de bestaansminimumtrekkers. Ten slotte zijn er de andere, ambtshalve ingeschreven werklozen.

Om tegemoet te komen aan de vraag is het toepassingsgebied van de PWA-regeling vanaf 1 april 1999 uitgebreid. Werklozen die minstens 45 jaar zijn worden al na zes maanden werkloosheid ambtshalve ingeschreven in het PWA, behalve als ze vrijgesteld zijn van de verplichting om zich beschikbaar te houden voor de arbeidsmarkt. (Verder in het Frans)

De regelgeving met betrekking tot de PWA's bepaalt immers dat een gedeelte van het bedrag van de PWA-cheque moet worden besteed aan de financiering van de opleidingen voor werklozen die bij het agentschap zijn ingeschreven.

Overeenkomstig artikel 79, § 9, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 wordt van het bedrag van een PWA-cheque 150 frank betaald aan de werkloze en 4,5 frank aan de instelling voor het dekken van de administratieve kosten. Van het resterende bedrag wordt 20% gestort aan het PWA, waarvan ten minste een vierde moet worden besteed aan de financiering van opleidingen ten behoeve van de werklozen die bij het PWA zijn ingeschreven. De rest dient om de administratieve kosten van het PWA te dekken en om de plaatselijke werkgelegenheidsinitiatieven te financieren.

Aangezien ten minste een vierde van het door het PWA ontvangen bedrag moet dienen voor de financiering van opleidingen, belet niets dat daarvoor een groter gedeelte van dat bedrag wordt aangewend. (Verder in het Nederlands)

De PWA-regeling voorziet niet in de mogelijkheid om een deel van het PWA-geld te gebruiken voor de dienstencheques. (Verder in het Frans)

Er bestaat een controlesysteem voor de PWA-activiteiten. Ik verwijs naar artikel 79, § 7, van het voormelde koninklijk besluit. Krachtens dat artikel kan het bevoegde werk-

loosheidsbureau aan de hand van het gevalideerde formulier nagaan of de activiteiten in overeenstemming zijn met de toegestane activiteiten. Als de gebruiker activiteiten laat uitvoeren zonder gevalideerd formulier of activiteiten die niet op het formulier vermeld staan, worden die activiteiten niet als PWA-activiteiten beschouwd. De directeur van een werkloosheidsbureau kan een gebruiker die de verplichtingen niet nakomt, gedurende twaalf maanden uitsluiten. Niet toegestane activiteiten die door een werkloze te kwader trouw worden uitgevoerd, worden evenmin als PWA-activiteiten beschouwd.

De inspectiediensten, waaronder die van de RVA en van mijn departement, die belast zijn met de strijd tegen het zwartwerk, kunnen natuurlijk altijd optreden tegen zwartwerk dat onder het mom van het PWA-stelsel wordt uitgevoerd. Tot zover een stand van zaken van de wetgeving betreffende de PWA's. Misschien moet worden nagegaan of het stelsel zijn doel niet voorbijsticht.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : De minister heeft het over de wettelijke context en de controlemogelijkheden. Zij is bereid misbruiken aan te pakken.

Mijn vraag was niet dat PWA-geld rechtstreeks naar de dienstencheques zou gaan, wel dat het geld naar de RVA zou worden overgeheveld, die het desgevallend zou kunnen aanwenden voor de dienstencheques. Ik begrijp dat daarover verder kan worden nagedacht bij de evaluatie van de dienstencheques.

Minister **Laurette Onkelinx** (*in het Frans*) : Ik ben de mening toegedaan dat een algehele wijziging terzake de voorkeur verdient.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

SCHIJNZELFSTANDIGEN

Vraag van mevrouw Trees Pieters tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de schijnzelfstandigen en het statuut van de zelfstandigen in bijberoep" (nr. 59)

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : De oneerlijke concurrentie die uitgaat van schijnzelfstandigen en zelfstandigen in bijberoep moet dringend worden aangepakt. Het probleem blijft groeien, ondanks vroegere pogingen om dit fenomeen tegen te gaan. Nochtans varen noch de schijnzelfstandige, noch de eerlijke werkgever wel bij dit systeem.

Het NCMV werkte onlangs een instrument uit om uit te maken of iemand al dan niet als zelfstandige werkt. Dit is een nuttig middel, al is het niet alleen zaligmakend. Andere middelen zijn aanpassingen aan de erkenningsregeling en de sociale inspectie.

Een duidelijk signaal is dringend nodig. Ook het statuut van zelfstandigen in bijberoep moet dringend aan beper-

kingen onderhevig worden. Vooral in de bouwsector is dit een echte plaag.

Heel wat zelfstandigen in bijberoep spelen vals door onder de inkomensgrens van 40.000 Fr inkomen te blijven. Een tijdslimiet is dringend nodig : één, drie of vijf jaar.

Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen de commerciële en de sociaal-culturele sector. Daarom geldt een sectorale beperking in de tijd voor het statuut van zelfstandigen in bijberoep de voorkeur.

Wat denkt de minister over de circulerende voorstellen ?

Wat zal zij doen om dit probleem aan te pakken ?

Mevrouw **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid (*in het Nederlands*) : De problematiek van schijnzelfstandigen is niet nieuw. Het gaat om een arbeidsverhouding die als arbeidsovereenkomst zou moeten worden beschouwd. Om de winst te maximaliseren en te ontsnappen aan de arbeidsreglementering wordt het sociaal statuut van zelfstandige misbruikt.

Het dossier raakt de inspectiedienst van Tewerkstelling en Arbeid, maar valt vooral onder de bevoegdheid van Sociale Zaken, RSZ en Riziv.

De onderzoeken zijn moeilijk, omdat ze gaan over het begrip van ondergeschiktheid, dat vatbaar is voor interpretatie. Het gaat immers om een optelling van overeenstemmende aanwijzingen. De onderzoeken zijn bovendien langdurig en moeilijk, omdat tal van controles nodig zijn.

Het NCMV stelt voor twaalf criteria te gebruiken en aan elk criterium een aantal punten toe te kennen. De optelsom zou de activiteit in een bepaald stelsel onderbrengen. De methode vertoont gelijkenissen met de reeds gebruikte onderzoeksmethodes.

Ik bestudeer deze problematiek, die eveneens onder de bevoegdheid van de ministers van Sociale Zaken en van Landbouw en KMO's valt, verder.

De problematiek van de loontrekkende met zelfstandig bijberoep valt onder de bevoegdheid van Middenstand.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : De minister reikt geen echte oplossing aan. Het probleem blijft aanslepen en creeërt een circuit van zwartwerk en oneerlijke concurrentie, dat onze welvaartstaat in het gedrang brengt.

Ik wil ook aan de andere bevoegde ministers mijn vraag voorleggen, maar ik dring aan op een snelle aanpak van dit probleem.

Minister **Laurette Onkelinx** (*In het Nederlands*) : Haast en spoed zijn zelden goed.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Het probleem is inderdaad eeuwenoud.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

– *De vergadering met vragen wordt gesloten om 15.14 uur.*